

Ucenicia la locul de muncă:
realități și responsabilități
de
Cameron D. Armstrong
Țara M.M.
Jeff Cardell

Abstract

Creștinii evanghelici din România se confruntă cu numeroase provocări la locul de muncă, iar una dintre cele mai notabile vine din partea colegilor lor care nu împărtășesc credința lor vibrantă. Astfel, se pot naște diverse presiuni din partea șefilor, a colegilor, a clienților sau chiar din natura competitivă a profesiei lor. Folosind informații calitative culese prin intermediul a șapte interviuri personale, acest articol examinează cum oamenii de afaceri evanghelici din România își înțeleg misiunea de ucenicizare. Trei teme importante se evidențiază în materialul cules. Am privit la ele printr-o lentilă biblică și culturală. Articolul se încheie cu câteva sugestii pentru liderii bisericii cu privire la modul în care credincioșii pot fi ucenicizați astfel încât la rândul lor să crească ucenici, într-un mod eficient, chiar și la locul de muncă.

Cameron D. Armstrong lucrează în domeniul plantării de biserici și educației teologice alături de Board-ul Internațional de Misiune și este în prezent doctorand în Educație Interculturală în cadrul Universității Biola. Cameron trăiește în București, România, alături de soția lui, Jessica, și fiica lor, Sara.

Email: cameron_armstrong@ymail.com

Țara M. lucrează ca și creativ într-o agenție de publicitate premiată național și internațional, deține un master în Marketing Online obținut în cadrul Academiei de Studii Economice din București. În timpul liber scrie ficțiune și se implică în proiecte de freelance în marketing și advertising. Țara și soția lui Elena trăiesc în București, România.

Email: mircea.tzara@gmail.com

Jeff Cardell este misionar în cadrul organizație „Aventuri în misiuni”. Dorința lui este de a echipa și încuraja credincioșii să trăiască Evanghelia într-un mod vizibil în viața lor de zi cu zi. Jeff deține o diplomă de master în Studii Interculturale de la Seminarul Teologic Fuller și locuiește alături de soția sa, Lauren, în Timișoara, România.

Email: thecardells@gmail.com

**Ucenicia la locul de muncă:
realități și responsabilități
de
Cameron D. Armstrong
Țara M.
Jeff Cardell**

Petrecerea companiei se apropia cu pași repezi, iar prietenul nostru Marcel știa că întrebarea era inevitabilă: „De ce nu bei cu noi? Ești pocăit sau ce?” Deși Marcel nu se opune moral consumului rezonabil de băuturi alcoolice, el alege să se abțină iar, profitând de ocazia ivită, el răspunde relaxat: „Bineînțeles că sunt pocăit” ca mai târziu, seara petrecerii companiei să

continue cu Coca Cola și interacțiuni lucide cu noii lui colegi, până târziu în noapte. Un tânăr om de afaceri aflat deja la nivel executiv, Marcel vede relațiile cu colegii săi ca fundamentale pentru a-i ajuta pe alții să ajungă la cunoștința salvatoare a lui Isus Hristos.

Experiența lui Marcel nu este una comună oamenilor de afaceri creștini, în special în România. Evanghelicii din România care lucrează într-un context secular sunt de cele mai multe ori în minoritate având doar unul sau doi alți colegi creștini. Presiunea în acest context se poate naște din partea șefilor, a colegilor, a clienților sau chiar din natura competitivă a profesiei lor. Cea mai comună strategie pe care evanghelicii o adoptă atunci când sunt provocați este să-și plece capul și să suporte această persecuție nuanțată până la sfârșitul orelor de lucru. Propunem, totuși, existența unei altfel de cărări pe care creștinii români pot păși când vine vorba de locul lor de muncă. Este cărarea pe care umblă Marcel. Și anume, cărarea uceniciei.

Deși în ultimii ani au fost lansate mai multe studii notabile cu privire la viziunea biblică asupra muncii, majoritatea dintre ele au fost generate în Vest. În România sunt doar câteva universități creștine care oferă o diplomă în business. Dar pentru majoritatea românilor, care nu au urmat aceste cursuri, materialele și conferințele de echipare a evanghelicilor pentru o viață trăită prin credință la locul de muncă sunt inexistente. Iar aici ne referim în special la materiale create de români pentru români. Această lucrare este scrisă și cu scopul de a suplini parțial această lipsă. Folosind informațiile calitative bazate pe mărturii personale provenind de la șapte creștini români, acest articol examinează modul în care oamenii de afaceri evanghelicii înțeleg misiunea de a face ucenici. Trei teme semnificative sunt discutate și privite în continuare printr-o lentilă biblică și culturală: diligența în muncă, utilizarea oportunităților spirituale care se ivesc și dezvoltarea de comunități. Articolul se încheie oferind câteva sugestii pentru liderii din biserici cu privire la modul în care ar putea să echipeze credincioșii astfel încât aceștia să fie eficienți în ucenicizare la locul lor de muncă.

De-a lungul acestui articol vom reveni din nou și din nou la prietenul nostru Marcel căutând să găsim răspunsuri la modul în care Biserica ar putea învăța să pregătească oameni ca el, care să ajungă să-și trăiască credința cu putere. Începem prin a oferi o definiție scurtă a ceea ce înseamnă ucenicia și explicând o serie de provocări culturale cu care românii se confruntă. Pe parcursul acestui articol vom aduce în discuție și alți șase oameni de afaceri creștini români din diverse regiuni ale țării, oameni care se confruntă cu aceleași provocări.

Numele persoanelor intervievate	Poziție
Mihaela	Antreprenor
Nelu	Co-manager
Marcel	Angajat într-o poziție executivă într-o companie multinațională
Mihail	Angajat într-o poziție înaltă într-o companie multinațională
Cornel	IT-ist
Cristina	Business Intelligence
Teodor	IT-ist

Ucenicia și tensiunile culturale

Un ucenic, în cuvinte simple, este o persoană care îl urmează pe Isus și alege în fiecare zi să îl

iubească pe Hristos împlinind poruncile Lui. Marcu 3:14 detaliază ce face ucenic al lui Isus: „A rânduit dintre ei doisprezece, ca să-i aibă cu Sine și să-i trimită să propovăduiască.” (VDC). Viața de creștin are deci două aspecte critice: *a fi* cu Isus și *a face* misiune proclamându-l pe Isus. Aceasta este și esența Marii Trimiteri (Matei 28:18-20), în care Isus cheamă poporul să „facă ucenici” oriunde merg. Ucenicii lui Hristos se nasc din abundența relației cu Hristos. David Platt scrie: „Dacă ești cu adevărat un ucenic al lui Isus vei simți o obligație supranaturală de a face ucenici pentru Isus. Adevărații discipoli ai lui Isus nu trebuie să fie convinși, muștrați, sau manipulați să facă ucenici din toate neamurile.” Ca să evităm orice confuzie vom folosi termenul de *ucenic* pentru a ne referi la un discipol adevărat al lui Isus, iar *ucenicie*, ca actul de a face ucenici. Cum deci poate un ucenic ca Marcel să facă alți ucenici în contextul cultural în care se află?

Ca punct de pornire, România este majoritar ortodoxă (86%) și se află la o generație distanță de comunism. Deși România găzduiește una dintre cele mai mari comunități de evanghelici din Europa, creștinii evanghelici rămân o minoritate religioasă. Fiind un punct de întâlnire dintre vest și est, oamenii de afaceri români vorbesc foarte bine engleza de cele mai multe ori și sunt concentrați în orașe mari, începând cu București, Cluj și Timișoara. Companii multinaționale precum Ernst & Young, Sprint, sau Coca Cola investesc în forța tânără de muncă din România aducând conceptul de egalitarism și secularism, care se amestecă printre conceptele de viață ale românilor. Per total, românii acceptă această tendință și într-adevăr, secularismul cu focusul său egocentric și agnostic pare să conducă în majoritatea afacerilor din România.

Dacă ne referim la modul de conducere, România este considerată ca având o cultură în care puterea impune distanță. Liderilor li se acreditează un status mai înalt decât s-ar aștepta cineva dintr-o cultură în care nu există o astfel de distanțare între șef și subordonat, cum se este de altfel în Statele Unite sau Marea Britanie. De exemplu, în birourile din România, managerii sunt adresați cu domnule sau doamna director, numele fiind opțional. Leadship-ul autoritar, de sus în jos, este tendința majoritară, iar angajații sunt așteptați să se supună de bunăvoie. Conform unui studiu realizat de I. Aioanei se presupune că liderii care oferă limite mai stricte în cadrul proiectelor obțin rezultate mai bune. Refuzul de a te supune unui superior când vine vorba de ce trebuie sau nu să se facă la locul de muncă generează conflicte, iar unii sunt derutați la nivel cultural. Acest lucru este semnificativ pentru discuția noastră, deoarece Marcel, și alți colegi evanghelici ca și el, trebuie să știe cum să le prezinte altora Evanghelia fără să depășească prea tare tiparele culturale presetate.

Specific, am găsit trei teme care sunt înrădăcinate în cercetarea modului în care creștinii evanghelici înțeleg ucenicia la locul de muncă. Prima temă: ucenicia la locul de muncă implică diligență în muncă pentru gloria lui Dumnezeu. A doua temă: creștinii care fac ucenici profită de oportunitățile spirituale pe care Dumnezeu le scoate înaintea lor. A treia temă: ucenicizarea necesită dezvoltarea unor comunități, chiar dacă în contextul actual ele lipsesc în cadrul locului de muncă. Aceste teme vor fi tratate mai pe larg în continuare.

Prima temă: lucrători diligenți

„Ce am învățat este că... tot ceea ce fac, trebuie să fac pentru Dumnezeu.” Aceste cuvinte curgeau natural de pe buzele lui Marcel povestindu-ne care a fost pentru el lecția numărul unu învățată de la un fost șef și mentor al său. Aceeași idee este dublată și de alte persoane pe care le-am intervievat. Mihail spune: „Chemarea lui Dumnezeu pentru noi nu este să fim mediocri; departe de asta.” Credința lor este că locul lor de muncă beneficiază nu doar de cantitatea de efort pe care o depun, câteodată ajungând la 11-12 ore pe zi, 6 zile pe săptămână, ci în special de

calitatea și valoarea pe care o pot adăuga muncii lor.

Unul dintre cei intervievați a sumarizat acest lucru într-un mod superb. „Este important să îți slujești colegii și să faci lucruri pentru ei,” remarcă Cristina. Un lucru extrem de interesant este faptul că acești ucenici creștini înțeleg practicabilitatea unor versete precum cel din 1 Corinteni 10:31 care spune că toate trebuie făcute pentru gloria lui Dumnezeu. În mod clar credința acestor ucenici influențează perspectiva lor cu privire la muncă.

Fiecare dintre persoanele intervievate susțin că au o relație autentică cu Hristos, înțeleg importanța „slujirii” și au descoperit că unul dintre modurile bune prin care poți fi o mărturie pentru Dumnezeu este prin muncă sârguincioasă. „Dacă Dumnezeu ți-a dăruit capacitatea de a învăța și de a face bine în societate, iar tu nu faci acest lucru, ești leneș și o mărturie negativă a ceea ce înseamnă să fii creștin,” comentează Mihail. Însă, din păcate, munca este deseori văzută ca un rău necesar, care îi ajută pe creștini să-și acopere cheltuielile familiei și să-și ducă existența. Oferind doar rezultate minimale pentru un salariu minimal, evanghelicii din România de cele mai multe ori abia așteaptă să se termine ziua de muncă, să alerge acasă la grupurile lor de rugăciune, la programul de citire a Bibliei, în cel mai bun caz, sau, de cele mai multe ori, să se uite la televizor.

Sute de rugăciuni pot fi auzite în bisericile evanghelice din România, inspirate din adevărurile spuse în predici, cerându-i lui Dumnezeu aceeași îndrăzneală în lupta credinței, pe care au avut-o Petru și Pavel. Creștinii admiră și doresc să imite oamenii puternici ai lui Dumnezeu regăsiți în Biblie. Totuși, ei preferă uneori să ignore modul în care aceștia au ajuns acolo. Pozițiile înalte (profesional sau spiritual) au fost rezultatul unei munci asidue, ore de efort susținut, învățare și, bineînțeles, harul lui Dumnezeu. Pavel a fost un cărturar, primul printre farisei și producător de corturi. De asemenea, cunoștea foarte bine greaca. David era un luptător și un tactician înzestrat. Și putem să-l includem în această listă și pe Moise, școlit în Egipt și crescut ca unul din fiii lui Faraon.

Ca să atingi excelența trebuie să fii dispus să sacrifici timp, energie și bani, să faci mai mult decât ți se cere. Se spune că „o persoană petrece în medie aproximativ 70.000 de ore la lucru.” Ce s-ar întâmpla oare, dacă bărbații și femeile creștine și-ar concentra toată atenția în aceste ore să pună ce au ei mai bun în munca lor?

Deși persoanele intervievate fac parte doar din domeniul afacerilor, principiul expus se aplică general: tinde spre excelență în ceea ce faci. Fiecare dintre cei intervievați sunt de acord cu faptul că munca pe care o depui și calitatea ei reflectă calitatea credinței noastre în Dumnezeu.

Dragostea pe care o avem pentru Dumnezeu este cea care ne motivează să devenim mai buni, să tindem spre excelență și să slujim ca niște lucrători diligenti.

Îl lăudăm pe Dumnezeu că există creștini, astăzi, în România, care înțeleg că excelența este necesară pentru a deveni o mărturie bună pentru persoanele care deseori sunt considerate de neatins. Din păcate, mulți creștini români, de la directori de companii și manageri, la arhitecți sau aflați în poziții înalte în companii, nu se simt integrați sau implicați în bisericile lor. Cine îi va pregăti să poată să le arate colegilor lor calea spre Hristos? Munca făcută cu diligență ne aduce mai aproape de astfel de oameni și adaugă greutate cuvintelor noastre, în timp ce ne ajută și să devenim o mărturie vie a modului în care lucrează Cuvântul în noi. „Cine știe dacă nu pentru o vreme ca aceasta ai ajuns să ai statut împărătesc?” (NTR). Acestea au fost cuvintele profetice rostite de Mardoheu Esterei și care răsună adevărate și pentru oamenii de afaceri de astăzi.

Tema a doua: oportunitățile spirituale

Cristina colaborează cu câteva companii multinaționale. La ultimul ei loc de muncă a realizat

pentru prima dată cât de mulți români nu sunt „creștini”, cel puțin în cadrul creștinismului cu care era obișnuită. Evident, Cristina nu este singura care a experimentat acest sentiment. Cristina, deși se aștepta să fie persecutată la locul de muncă, nu simte deloc acest lucru, nimeni nu o forțează să fie altcineva. Pentru unii oameni de afaceri durează câteva săptămâni sau poate luni, până ajung să simtă libertatea de a fi ei înșiși la birou, de a fi creștini. Iar pentru alții poate dura și ani. În timp ce unii văd apartenența la o minoritate creștină într-un mediu de lucru majoritar necreștin ca o provocare, alți creștini văd asta ca o oportunitate de a lumina în întuneric. În secțiunea care urmează vom include trei subteme care detaliază răspunsurile celor intervievați cu privire la modul în care ucenicii ar putea profita de oportunitățile spirituale care apar la locul de muncă.

Deschide-ți ochii

În cartea sa „Every good endeavor”, Tim Keller ne povestește, „Trebuie să privim munca ca pe o modalitate de a-l sluji pe Dumnezeu și pe vecinul nostru.” Biblia ilustrează munca nu doar ca pe o modalitate de a face bani sau de a trece timpul, ci ca având rolul de a-l glorifica pe Dumnezeu, iar creștinul trebuie să ceară înțelepciune și călăuzire să știe cum să facă acest lucru cu munca lui. Deseori, în România sau oriunde altundeva în lume, există o diferență semnificativă între „limbajul de biserică” și modul în care vorbim cu ceilalți înafara bisericii. Creștinii pot avea conversații lungi și elocvente între pereții bisericii, dar când vine vorba să relaționeze cu oamenii de pe stradă, încep să apară dificultăți. Cristina ne-a împărtășit faptul că a crescut într-o astfel de lume, mereu în biserică. Iar când s-a autoanalizat a realizat că există o deconectare între ceea ce învăța la biserică și ceea ce întâlnea la birou. Abilitatea de a vedea oportunitățile din jurul ei nu era învățată în cadrul unui masterat; mai degrabă ea a fost adoptată prin rugăciune constantă, ca Dumnezeu să-i deschidă ochii și să reușească să trateze conversațiile și situațiile obișnuite ca oportunități de a prezenta practic dragostea lui Hristos.

Ascultă și discută

Odată ce un creștin zărește o oportunitate este foarte important pasul următor. Când o nevoie spirituală iese la iveală, poate fi dificil să știi cum trebuie să acționezi. Marcel, Cristina și Teodor, toți trei ne-au mărturisit că au putut să se implice în viața unor colegi, creștini sau nu, care treceau printr-o perioadă grea. Dar cum reușește cineva să facă acest lucru?

Pentru mulți ideea de slujire este destinată doar celor cu pregătire de pastor. Însă, ca să ajungi la o persoană și să poți să fii alături de ea când are nevoie, este necesar doar să investești în relația ta cu acea persoană. Iar relațiile se construiesc prin ascultare și comunicare, chiar și a lucrurilor mărunte și normale din viață. Profunzimea în conversație va veni și ea puțin mai târziu.

Teodor ne-a împărtășit o situație inconfortabilă pentru el, în care un coleg flirta cu o fată, chiar dacă avea prietenă. Acest tip de situații apar mereu când creștinii lucrează cot la cot cu colegi care au un sistem de valori diferit. Însă, cu cât o relație se dezvoltă și se aprofundează mai mult, cu atât mai multe arii din viață vor putea fi abordate și discutate. Arătând dragoste, respect și demnitate, cei intervievați ne-au spus că au descoperit că oamenii cu care lucrează încep să se deschidă față de ei și să aibă încredere în ei. De exemplu, o colega necredincioasă a simțit suficientă apropiere față de Cristina încât, într-o situație anume, să stea câteva zile în casa ei. Cristina continuă să construiască o astfel de relație bazată pe încredere, fapt care o conduce spre alte oportunități de socializare în afara locului de muncă.

Deschide-ți casa și întinde masa

Conversațiile de la birou pot avea doar un anumit nivel de profunzime, cu câteva excepții. Atât Cristina, cât și Teodor au descoperit repede că atunci când împărți masa cu un coleg sau ai o

întâlnire informală îi ajută să se apropie mai mult față de colegii lor. Pe de altă parte Cornel ne-a povestit de toate oportunitățile ratate datorită tipului de evenimente la care colegii săi preferă să participe. Însă, există și o cale de mijloc, după cum Cristina ne-a ilustrat: o masă îi ajută pe oameni să se relaxeze. Aceste evenimente informale nu au aceeași intensitate ca o întâlnire de afaceri, totuși oferă oportunități de a prezenta modul în care ucenicii lui Isus trăiesc. Astfel de momente permit ca gradul de încredere să crească și încurajează credincioșii să prezinte ce înseamnă să îl urmezi pe Hristos în fiecare zi. Ca ucenici trebuie să capitalizăm astfel de oportunități.

Tema a treia: crearea de comunități

Când i-am întrebat pe cei intervievați unde au învățat să își trăiască credința într-un mod activ la locul de muncă, a fost o pauză mai lungă înainte ca ei să răspundă. Mihail ne-a spus de câteva cursuri pe care le-a avut la facultatea creștină pe care a terminat-o, pe tema eticii în afaceri. Cristina și Teodor ne-au dat o listă de cărți ale unor autori și predicatori cunoscuți, precum Tim Keller, N.T. Wright, sau Michael Frost. Cornel ne-a povestit că preferă să asculte podcast-urile lui John Piper deoarece „el vorbește despre subiecte care sunt de interes real pentru timpurile noastre.”

Doar jumătate dintre cei intervievați au auzit o predică în biserică pe tema „creștinul la locul de muncă” – ce înseamnă și ce presupune să fii creștin într-un mediu de muncă secular. Mai mult, acele predici au fost memorabile datorită faptului că subiectul era unul proaspăt. Putem extrapola, deci, că există o lipsă de materiale pe acest subiect, cel puțin în România. Creștinii moderni din România învață ce înseamnă să fii un ucenic al lui Hristos la locul de muncă pe cont propriu, de cele mai multe ori, confruntându-se zi de zi cu situații imprevizibile.

Întrebat dacă a auzit vreo predică sau învățătură dată pe tema muncii, Cornel a mărturisit „Au fost cu siguranță unele mesaje, dar pentru lucrurile cu care mă confrunt zilnic mă simt total nepregătit.” Cornel nu este singur în această situație. Sute de creștini din România, care lucrează în poziții de top, se confruntă cu aceleași probleme. Deși unii preferă să se concentreze total pe carieră ignorând chemarea misionară, alții se luptă să păstreze un echilibru între vina pe care o simt pentru că își iubesc locul de muncă și mai puțin „lucrurile bisericesti”. Acest gen de gândire trădează ideea că ucenicii îi pot fi pe plac lui Dumnezeu doar în biserică. Există o nevoie palpabilă pentru o învățătură dedicată creștinilor care sunt pasionați de locul lor de muncă și doresc să atingă excelența în profesia aleasă. Creștinii activi în lumea profesională simt adesea lipsa unei comunități care să le înțeleagă pasiunea, motivația, cât și problemele cu care se confruntă.

Oamenii de afaceri creștini înțeleg că se diferențiază prin credința pe care o au. „Nu mă panichez, nu mă enervez când se ivește o situație dificilă. Încerc să găsesc soluții, în timp ce colegii mei sunt neliniștiți. Cred că relația cu Dumnezeu are un efect în realizările pe care le ai,” spune Nelu. Mai mult, Marcel afirmă că este ajutat de credința pe care o are să se concentreze și să fie „100% dedicat” proiectelor în care este implicat.

Cristina și Teodor consideră grupul de rugăciune ca pe o mare binecuvântare, nu pentru că au parte de o învățătură specială, ci doar pentru faptul că pot să se deschidă cu privire la locurile lor de muncă și pentru că găsesc acolo o ureche gata să-i asculte și pe cineva gata să se roage alături de ei. În acest context putem doar să ne întrebăm cum ar arăta și ce efecte ar avea o întâlnire de acest gen între oameni de afaceri. Poate aceste comunități trebuiesc construite. Poate ele există deja, iar noi nu le vedem.

În fiecare domeniu există cel puțin un eveniment care aduce împreună oameni cu același tip de

gândire. Astfel de conferințe ajută profesioniștii să se dezolve, să-și construiască relații și să-i întâlnească pe cei care generează rezultate semnificative în domeniul lor. Aceste tipuri de întâlniri sunt susținute la un nivel internațional, național și local. Credem că și creștinii din România ar putea începe de aici pentru a acoperi nevoia unei comunități de ucenici.

Încheiem această secțiune cu gândurile lui Teodor cu privire la comunitate, atunci când a fost întrebat dacă are colegi creștini.

„Am un coleg [creștin]. Dar în centrul de afaceri unde lucrez mai sunt câțiva cu care mă pot întâlni. Deci am câteva persoane în același domeniu cu mine cu care pot discuta. Am avut câteva discuții pline de încurajare cu unul dintre ei, despre muncă, tehnologie și credința noastră creștină. Pur și simplu este încurajator... Iar aceste discuții sunt extraordinare, chiar dacă nu sunt prea dese.”

O comunitate centrată pe credință, care să le permită profesioniștilor creștini să se deschidă, ar putea să-i aducă împreună și să-i ajute să înțeleagă că nu sunt singuri. Bisericile trebuie să găsească modalități prin care să-i încurajeze. Generațiile viitoare de creștini ar trebui să-și înceapă carierele pregătiți să definească standardele de excelență în domeniile lor, profitând de orice oportunitate de a-l prezenta pe Hristos și de a face ucenici.

Sugestii de ucenicizare pentru liderii bisericilor

Următoarele șapte sugestii sunt făcute pentru a aduce și mai multă profunzime discuției pe care unii lideri ar putea-o avea în bisericile lor cu oameni de afaceri și profesioniști creștini. Primele șase sunt învățături practice care își au rădăcina într-o perspectivă biblică asupra muncii. Cea de-a șaptea sugestie merge dincolo de teorie, la practica pregătirii credincioșilor să proclame cu curaj Evanghelia când se ivesc oportunitățile. Recomandăm ca aceste discuții să aibă loc într-un context informal, de mentorare, în afara pereților bisericii. Nu susținem sub nicio formă că această listă este exhaustivă, dar ne rugăm ca ea să catalizeze o comunitate de ucenici.

- *Învățați credincioșii valoarea unei munci excelente.* Când Dumnezeu a privit prima dată la creația Sa, concluzia lui a fost că lucrarea Lui era bună. Creștinii sunt chemați să își trăiască viețile în imaginea lui Hristos (*imitatio Christi*). La fel, Pavel spune bisericii din Corint că tot ceea ce fac să fie cu o gândire care îl are ca focus pe Dumnezeu (1 Corinteni 10:31).

Excelența este o cerință a lui Dumnezeu pentru poporul Său. Liderii bisericilor trebuie să își învețe credincioșii valoarea unui lucru realizat excelent și să privească la munca lor ca la ceva închinat lui Dumnezeu. După cum excelența în muzică se traduce într-un serviciu de închinare prin muzică, mărturia creștină înrădăcinată într-o ucenicie sănătoasă se va traduce în excelență în muncă.

- *Învățați credincioșii că mandatul nostru implică stăpânirea pământului.* În cea de-a șasea zi a creației, Dumnezeu a poruncit ca omul „să se înmulțească, să umple pământul și să-l stăpânească” (Geneza 1:28). Folosirea resurselor pământului cu înțelepciune, este deci o poruncă divină și fundamentală, care ar trebui încurajată. Oamenii care își câștigă existența din folosirea resurselor pământului pentru binele societății trebuie să-și amintească că munca lor este valoroasă și sfântă, deoarece a face asta reprezintă împlinirea unui mandat străvechi de la Dumnezeu.

Un pasaj secundar din Geneza afirmă bunătatea inerentă oricărei munci. Geneza 2:15: „Domnul Dumnezeu a luat pe om și l-a așezat în grădina Edenului ca s-o lucreze și s-o păzească.” (VDC).

De la început, munca este modul prin care Dumnezeu a ales ca oamenii să trăiască pe pământ. Deoarece acest verset se află înaintea pasajului despre căderea omului în păcat (Geneza 3), putem spune cu certitudine că munca este o reflexie a imaginii lui Dumnezeu. Omul face ceea ce și Dumnezeu face, asta înseamnă că omul muncește. După cum Wayne Grudem notează: „Aceasta este cheia pentru a înțelege de ce oamenii au instinctul de a lucra, de a fi productivi, de a inventa, de a câștiga, de a salva și de a da, și de a face alte o mie de activități specifice care ne umplu ziua. Acest mod adițional de a-l glorifica pe Dumnezeu este imitarea Lui.” Munca etică și plină de roadă îl imită pe Dumnezeu.

- *Învățați credincioșii că afacerile joacă un rol esențial în iubirea aproapelui.* După cum munca împlinește mandatul cultural din Geneza 1, ea de asemenea împlinește și Cea Mai Mare Poruncă, aceea de a-l iubi pe Dumnezeu și de a-ți iubi aproapele (Mat. 22:36-40). Deoarece Dumnezeu în dragostea Sa ne-a oferit daruri unice, noi, ca popor al Lui, trebuie să ne folosim aceste daruri pentru a-i ajuta pe cei din jurul nostru. Dacă avem o companie care se ocupă de vânzarea pieselor de mașină, ne arătăm dragostea față de aproapele nostru oferind doar piese de cea mai bună calitate care merită prețul cerut.

O astfel de dragoste față de aproapele nostru îi aduce glorie lui Dumnezeu. Din nou, Grudem ne ajută în această direcție, notând: „Aceasta este dovada harului lui Dumnezeu, deoarece prin mecanismul de cumpărare-vânzare Dumnezeu a oferit rasei umane o încurajare minunată de a ne iubi aproapele prin acțiuni care nu doar avansează bunăstarea proprie, dar și bunăstarea altora – chiar și atunci când căutăm profitul nostru.” Afacerile deținute de creștini se găsesc zilnic în poziția de a demonstra dragostea față de aproapele.

- *Învățați creștinii că relațiile înseamnă slujire.* Una din temele recurente care au apărut de-a lungul interviurilor a fost necesitatea de a dezvolta relații profunde cu colegii de muncă. Relațiile profunde sunt relații de lungă durată. Să pui timp deoparte pentru a investi într-o relație pe termen lung cu colegii și să reușești să comunici la un nivel mai adânc reprezintă coloana vertebrală a uceniciei eficiente.

Indiferent de domeniul în care lucrează creștinii trebuie să înțeleagă că Dumnezeu în dragostea Sa pentru oameni a găsit cu cale să îi așeze în acel loc de muncă, ca ei să aibă impact în viețile colegilor lor. Bisericile trebuie să încurajeze dezvoltarea unor relații semnificative cu necreștini, astfel ca procesul de ucenicizare să înceapă într-un context de relaționare profundă și slujire. Credința superficială se uscă repede, la fel ca în parabola Semănătorului (Matei 13), dar în cadrul unor astfel de relații ea este mult mai bine protejată și prinde rădăcină.

- *Învățați credincioșii că o chemare la ucenicie nu este doar pentru pastori și misionari.* Chemarea și vocația sunt părți integrale ale umblării unui ucenic. Pornind de la cercetarea noastră, se pare că în bisericile din România nu se pune accent pe chemarea și vocația profesioniștilor în mediul de afaceri. În Ieremia 29:7, proorocul scrie Israelitelor aflați în Babilon în numele lui Dumnezeu: „Urmăriți binele cetății în care v-am dus în robie și rugați-vă Domnului pentru ea, pentru că fericirea voastră atârnă de fericirea ei!” (VDC). Poporul lui Dumnezeu nu trebuie să neglijeze dragostea aratăată celor care sunt diferiți de ei, chiar dacă aceștia acționează uneori ca dușmani ai lui Dumnezeu. În schimb, poporul lui Dumnezeu ar trebui să lucreze și să se roage pentru binele lor.

Isus poruncește tuturor credincioșilor să meargă și să facă ucenici din toate națiunile (Matei 28:19). Toate aspectele slujirii izvorăsc din această poruncă: de a face ucenici. În plus, apostolul Petru afirmă în 1 Petru 2:5 că preoția este extinsă la nivelul tuturor credincioșilor. Liderii bisericii ar trebui să-și ucenicizeze credincioșii astfel încât aceștia să fie echipați pentru toate aspectele slujirii, dar în mod specific pentru acela de a face ucenici.

- *Învățați credincioșii că etica biblică se reflectă în alegerile practice de zi cu zi.* Alături de nevoia de a înțelege chemarea și vocația unui creștin, există și nevoia de a înțelege cum arată respectarea eticii biblice. Psalmul 25:21 ne îndeamnă „Integritatea și nevinovăția să mă ocrotească, căci nădăjduiesc în Tine!” (NTR). Credincioșii trebuie echipați să fie în stare să se confrunte cu situații etice care pot apărea la locul de muncă, dintr-o perspectivă biblică, chiar dacă acele situații care îl ispitesc pe ucenic să păcătuiască pot părea atrăgătoare pe termen scurt. După cum spune și Keller: „când suntem buni, suntem distrași de la a ne vedea păcatul.”

Este important să readucem în discuție etica creștină și Evanghelia. În lumina unei inimi transformate a credinciosului, ucenicii trebuie să știe cum să redirecționeze o situație de la locul de muncă, într-o perspectivă biblică. Keller (2012) ne ajută din nou: „Un studiu asupra modului în care adulții învață ne arată că oamenii se schimbă doar când aud noul tip de gândire (deci îi echipăm), pot să discute acest tip de gândire cu cei din jurul lor (deci îi punem în legătură) și pot aplica noul tip de gândire într-o situație reală sau simulată (deci încercăm să-i mobilizăm).” Efeseni 4:12 ne reamintește că Dumnezeu însărcinează învățătorii și pastorii cu echiparea sfinților și creșterea trupului lui Hristos. Astfel, crearea de oportunități pentru creștini în care ei să poată comunica și aplica în viața reală situații regăsite în Biblie, ajută omul de afaceri creștin în încercările de zi cu zi.

- *Pregătiți creștinii să-i pregătească pe alții prin împărtășirea verbală a Istoriei biblice și a mărturiei personale.* Am schimbat verbul în mod intenționat în această ultimă sugestie. Niciun lider din nicio biserică nu ar trebui să presupună că membrii săi știu în mod instinctiv cum să-și verbalizeze credința, de aceea învățătura ar trebui să fie atât modelată (predată) cât și mentorată (practicată). Deși este adevărat că creștinii ar trebui să trăiască ceea ce spun, este la fel de adevărat că nimeni nu va fi mântuit dacă nu va auzi Evanghelia (Romani 10:17). Fiecare creștin trebuie să fie mereu pregătit să verbalizeze motivul pentru care are o speranță eternă (1 Petru 3:15).

De aceea, sugerăm ca liderii bisericilor să-și găsească timp să pregătească oamenii care lucrează în domeniul afacerilor astfel încât aceștia să fie în stare să împărtășească cu voce tare cel puțin două mesaje. Primul, o prezentare de două-trei minute a Istoriei Biblice a răscumpărării (creație, cădere, salvare, restaurare). Această poveste va oferi contextul potrivit pentru o perspectivă creștină asupra lumii și cum oamenii ajung să-și găsească rolul în povestea lui Dumnezeu. A doua, o relatare personală a modului în care a fost viața credinciosului înainte să-l întâlnească pe Dumnezeu, cum Isus l-a salvat și cum viața lui s-a schimbat. Din nou, o astfel de pregătire se pretează cel mai bine într-un context informal, cum ar fi o conversație la o cafea sau la un mic dejun. Acest lucru va demonstra faptul că liderului îi pasă de credincios, oferind în același timp

unelte practice și ușor de utilizat în propovăduirea Evangheliei.

Concluzie

Acest articol examinează realitățile și responsabilitățile ucenicilor creștini la locul de muncă. Prin interacțiunea cu cele șapte persoane intervievate, profesioniști în domeniile lor, ni se desfășoară în față o imagine mai clară a modului în care porunca de a face ucenici este implinită la locul de muncă, în România. Speranța noastră cea mai mare este că această conversație nu se va încheia aici. Viziunea noastră include o mulțime de ucenici din România care fac alți ucenici în sectorul de afaceri. Pentru a transforma acest vis în realitate, liderii bisericilor și oamenii din mediile profesionale de afaceri trebuie să fie dispuși să se așeze împreună la masă cu Biblie deschise și preconcepții închise legate de cine ar trebui să ucenicizeze și cine nu. Multe cărări spre ucenicizare se vor deschide în clipa în care oamenii de afaceri vor înțelege că sunt chemați să facă ucenici pentru înaintarea împărăției lui Dumnezeu.

Privind la ceas, ne dăm seama că deja a trecut aproape o oră de când Marcel a început să ne povestească despre ușurința cu care discută despre credința lui cu colegii săi. După o pauză de respiro, Marcel se reîntoarce la cuvintele fostului său șef creștin. „Tot ce fac, trebuie să fac pentru Domnul,” ne spune el din nou. Cu un zâmbet pe față, Marcel își reamintește de pauzele de cafea, de munca în curte și de discuțiile lungi, până târziu în noapte, pe care le-a avut cu acest șef-mentor al său. Aceasta este esența uceniciei, a pregătirii pe teren, în afara sălii de clasă. Pentru că, în cele din urmă, ucenicia este munca creștinului.

Referințe:

- Aioanei, Ingrid. “Leadership in Romania.” *Journal of Organizational Change Management* 19, no. 6 (2006): 705-712.
- Armstrong, Cameron D. (2015). “Honor and shame cross-currents in Romanian culture.” *Jurnal Teologic* 14, no. 2 (2015): 95-123.
- Djuvara, Neagu. *A Brief Illustrated History of Romanians*. Bucharest, Romania: Humanitas, 2014.
- Dutu, Carmen Beatrice. “A transatlantic ‘romance’ in Romania.” *Irish Journal of American Studies* 13/14 (2004): 139–148.
- Grudem, Wayne. *Business for the Glory of God: The Bible’s Teaching on the Moral Goodness of Business*. Kindle edition. Wheaton, IL: Crossway Books, 2003.

- Hofstede, Geert, Hofstede, Geert Jan, & Minkov, Michael. *Cultures and Organizations: Software of the Mind*. New York: McGraw-Hill, 2010.
- Keller, Tim. *Every Good Endeavor: Connecting your Work to God's Work*. New York, NY: Penguin Group, 2012.
- National Institute of Statistics Romania. *What does the 2011 Census tell us about Religion?* Bucharest, Romania: National Institute of Statistics Romania, 2013.
- Platt, David. *Follow Me: A Call to Die, A Call to Live*. Carol Stream, IL: Tyndale House, 2013.
- Welton, Karen. "Go to work on purpose." *Desiring God blog*. December 28, 2015. Accessed August 10, 2016. <http://www.desiringgod.org/articles/go-to-work-on-purpose>.